

La noapte în grădină: Heima & Pixies

Se întâmplă la Enigma de la 10.30. Îți vei plînge în pumni dacă îi vei rata pe islandezi, urmați de Pixies. Îneacă-ți noaptea în muzică și ce-o mai fi.

PAGINA 16

Heima

Portret de TIFFar

Dacă vrei să vezi cum arată cel care aspiră la titlul de FanaTIFF (titlul suprem care se va și decerna pînă la final) la anul pune-ți ceasul să sune și du-te la primul film din TIFF.

PAGINA 8

Singe contaminat

APERITIEF

Festivalul Internațional de Film
TRANSILVANIA

Ediția 7, 30 mai – 8 iunie 2008, Cluj-Napoca

Publicație oficială a TIFF
#2, Sîmbătă, 31 mai 2008

www.tiff.ro

Prezentat de:

ZIUA RROMA – Let's rock'n'rrom!

Problema cu rromii este că au fost prea „povestiți” în campanii sociale ușor agresive. Efectul: o imagine dulceag-pacifistă care a îndreptat lucrurile spre o zonă aproape la fel de nocivă ca discriminarea negativă: discriminarea pozitivă. Așadar s-au spus multe despre rromi, dar nu încă destule și nu încă așa cum trebuie.

Kenedi se-ntoarce acasă

Itată rromii așa cum sînt de fapt: Loameni aflați între culturi, pierduți în traduceri, pentru care nicio lege nu funcționează ca „a lor” și pentru care singurul lucru care le „ține de cald” este talentul artistic. În Ziua Rroma, celebrare cinematică în premieră absolută, avem o trilogie delicioasă care s-ar putea grupa sub numele de *Povestea lui Kenedi și-a încercărilor sale eșuate de a emigra în Europa*. Două documentare și un film de ficțiune care continuă în aceeași manieră (ciné-vérité) saga eroului. Toate trei redau eforturile pe care le depune un tînăr rrom să plece dintr-o țară unde munca fizică de-o zi valorează 10 euro. În *Kenedi se-ntoarce acasă*, lucrurile sînt serioase și absurde: rromii expatriați din Serbia după conflictul din Kosovo sînt trimiși „acasă”. Acest „acasă” sîrb nu înseamnă însă nimic pentru majoritatea dintre ei. După Germania/Austria, Serbia e un soi de lumea a treia și „începutul” e imposibil, dacă tot ce ai sînt 5 copii de hrănit și 10 euro în buzunar.

APERITIFF / 2

Kenedi se însoară

Kenedi e în Belgrad și se gîndește constant la cum ar putea să plece înapoi în Germania, unde a locuit și muncit ani de zile. Are tot felul de joburi mărunte, dar în principal ajută rromii expatriați să își găsească un rost în Serbia. Unul din ei, Denis, își caută familia și nu găsește pe nimeni. Nu are nimic, nu înțelege nimic (în principiu pentru că nu știe limba) și nu mai poate pleca în Germania, nici măcar în vizită din cauza unor legi absurde care ignoră faptul că tînărul e născut, crescut și școlit acolo. În *Kenedi găsit și pierdut*, Kenedi pleacă de bună-voie din Austria, unde a ajuns între timp și unde n-a reușit să obțină un statut legal. Nu-i place Austria. El vrea în Germania, dar pînă la urmă, ajuns în bătătura casei părintești, în Belgrad, concluzionează că oriunde e mai bine decît „acasă”. „Am încercat să încep o viață peste tot unde-am ajuns – nici o șansă!”. *Kenedi se însoară* e ficțiune, dar pornește de la realitate și din personaj. După multe tentative nereușite de a pleca din Serbia, eroul, upgradat și ușor cosmetizat, recurge la sex (cu oricine) ca ultimă modalitate de a face rost de bani. De-aici revelația că ar trebui să se căsătorească pentru a obține statutul legal în Germania. Și cum femeile sînt „katastrof” și în Germania tocmai ce s-au legalizat căsătoriile între homosexuali, mariajul cu Max – un neamț iubăreț și posesiv – pare soluția cu cele mai puține bătăi de cap. Cărările pe care o apucă filmul sînt nebănuite și, uneori, de-a dreptul șocante și Kenedi-actor se descurcă cu brio chiar și în secvențele eroti-

ce/porno – ceea ce spune încă o dată un lucru important despre el: ca orice rrom care își păstrează încă spiritul nomad, se adaptează ușor la orice situație. Documentarele romînești sînt două și tratează o parte mai frumoasă a lucrurilor: există și rromi fericiți, vioiși și fără de probleme. Filmul Alexandrei Gulea *Azi eram frumoasă, jună* vorbește despre muzicanții din Clejani: sînt mulți și talentați și talentul lor vine din moși-strămoși. După 20 de ani de întîlniri cu artiștii rromii, regizoarea e singura care ar putea intra în universul lor fără să îi perturbe și fără să transforme totul într-o istorie bombastică și abuzivă. Așadar filmul e conceput, filmat și montat de Alexandra Gulea. *Azi eram frumoasă, jună* spune povestea grupului de lăutari Taraf des Haidouks și a tentativelor lor de a interpreta o suită de Bela Bartok în cadrul Romanian Folk Dances, Franța - de la prima audiție, trecînd prin toate etapele de lucru și ajungînd la primul concert. Filmul descrie întregul proces al adaptării muzicii clasice după principiile lăutărești, dar și lumea în care se întîmplă toate acestea, cu datinile, tradițiile și emoțiile ei.

Viva Constanța! e un mediu-metraj despre Elvis Rromano – sosia lui Elvis din Baia-Mare – pe care îl știm deja cu toții, cel puțin din filmele lui Cristian Nemescu, dacă nu din altă parte. Elvis al rromilor e fascinat de Elvis regele rock'n'roll-ului. Are costum, freză, voce, chitară și o coregrafie aparte. După cum spune chiar el, „oameni ca mine nu găsiți la orice intersecție”.

În concluzie, odată demontate prejudecățile, e nevoie de o reîmprospătare și completare a imaginii pe care o au rromii în lume – nici un dubiu că după cele 5 filme din *Ziua rromă* vă veți dori o petrecere cu acordeoane și foc de tabără ca să împrumutați măcar un pic din ce au ei.

– MIRUNA VASILESCU

TIFF la cald

Senzații tari la TIFF

După hlizeala generală care părea să fi cuprins sala cinematografului Republica la finalul strădaniilor cuplului de pensionari din *Fatza galbena care ride* de a izbîndi în lupta cu tehnologia modernă, Mihai Chirilov (onor directorului TIFFului) ne-a avertizat rinjind: „pariez că la următorul n-o să mai rîditi așa!”. Exceptînd cîteva creaturi suspecte rătăcite pe sub scaune, a cam avut dreptate. Au mai fost cîteva care au ales să nu intre în joc și a au șters-o prompt la primele semne care sugerau că filmul la care se îngheșuieră nu prea semăna cu violența, fie ea și/ mai ales în exces, pe care o știau de la tv. Cît despre ceilalți... au fost cazuri și cazuri. De la tipi spilcuiți 2 pe 2, care tremurau la țipetele lui Naomi Watts, la păpușele gingașe care plîngeau mai ceva ca Naomi sau indivizi fără expresie, parcă înțepenți în scaun cu ochii țintă la ecran. Pe scurt, domnul Haneke și ale sale *jocuri stranii*, fie ele și *US*, au lovit din nou. Atît de precis încît au reușit să înăbușe și tradiționalul fetiș al românilor de a aplauda frenetic.

– ALEXANDRA CONSTANDACHE, CARMEN MEZINCESCU

Echipa AperiTiff

Laura Popescu,
Anca Grădinariu – editori
Carmen Mezincescu – editor executiv
Cristi Mărculescu, Jorn Rossing

Jensen, Miruna Vasilescu, Toma Peiu,
Mark Racs, Radu Meza, Alexandra
Constandache, Cristina Cîrligeanu,
Andrei Rus

Design: Carmen Gociu
Ilustrație: Matei Branea

Distribuție: Ionuț Husti

Tipărit cu sprijinul
Ziarului Clujeanului
Tipografie: Compania de Producție
Tipografică Cluj

Competiție

Balul de toamnă

„Filmele nu pot schimba cu adevărat lumea, așa cum ar putea, de pildă, să o facă un Kalașnikov” bravează regizorul estonian Veiko Õunupuu într-un interviu despre *Balul de toamnă*. Singurătatea personajelor lui pare fără soluții într-o lume demarcată de supermarketuri, blocuri gri și un cer mereu înnorat. Dar Õunupuu e trădat de ușurința cu care își colează poveștile ușor suprarealiste, găsind mereu câte o cheie ludică pentru a dezumfla baloanele de deznădejde în care ține închise personajele filmului: veți vedea în *Balul de toamnă* cea mai tembelă jucărie din competiția TIFF-ului din 2008, gorila-care-se-dă-peste-cap-și-merge-în-mâini, și cu siguranță unul dintre cele mai omenesc-hilare momente provocate de cumpărarea unei reviste porno dintr-un supermarket. *Balul de toamnă*, premiat prin Europa la Veneția, Salonul și Bratislava, vine din descendența stilistică a unor filme-fenomen ale edițiilor precedente de TIFF, amestecând două dintre cele mai pesimiste școli de film – cea rusă (pe filiera ex-sovietică moștenită cultural de micuța republică baltică) și cea nordică, într-un film care nu aparține cu adevărat niciunei școli decât aceleia a conștiinței artistice a regizorului. Cu siguranță cei care au savurat 3x3-ul lui Roy Andersson de acum câțiva ani sau *Omul problemă* al lui Per Schreider, văzut în *Umbre* în 2007 nu vor pleca de la *Sügisball* nemulțumiți: amestecând povești de dragoste și singurătate non-funcționale (un pensionar, un tînăr arhitect și iubita lui, un om de afaceri, un garderobier, o gospodină), filmul provoacă introspecții melancolice, iar finalul nu e atît de lipsit de speranță pe cît v-ați aștepta. Deși nu îi place să recunoască, estonianului i-ar plăcea să schimbe lumea.

– TOMA PEIU

Lacul Tahoe

În mijlocul mizeriei pitorești dintr-un orașel mexican, la miliarde de kilometri distanță de luxoasa stațiune americană Lake Tahoe, o mașină rămîne în pană. Șoferul încearcă să găsească pe cineva capabil să repună în mișcare rabla. Care, fiind singurul lucru rămas de la un tată recent decedat, are o mare importanță, mai degrabă emoțională decît practică. Intră în scenă un bătrîn mecanic. Filmată glamoros-minimalist, drama lui Fernando Eimbcke este un exercițiu de stil și nu-și refuză ocazionale puseuri de umor sec, care sparg monotonia stagnantă a unor cadre rezultate din îndelungi căutări artistice.

– CRISTI MĂRCULESCU

Drive In

Drive in? drive in!

Este sezonul teraselor, piscinelor, flip-flops-urilor și al frappe-urilor. Este și sezonul TIFF-ului. Ergo, sezonul unei inovatii. Pe lângă deja obișnuita locație Echinox, a apărut grădina-terasă cinema Enigma. Totuși se simțea nevoia de mai mult. Ceva ce nu s-a mai făcut pe plaiuri someșene, transilvănene și mioritice. Un drive-in!!! Deci, să elucidăm. Ce, cum și de ce. Un DI este locul acela în care staționezi, confortabil amplasat în interiorul propriei mașini și vezi filme. De ce trebuie bifată cel puțin o seară de DI?

Pentru că 1. ai mașină nouă și uber-faină, la care ți-ai asortat și ochelarii de soare și gaga și cu care te făleşti. Și de care nu-ți mai vine să te desparți (nu voi intra în detalii, dar vreo 30% din nația americană este rezultată din ale tinereții elanuri șoferistico-cinematografice). Sau ai mașină veche, un trabbi sau o dubă vw și revitalizezi acum susnumita tradiție cu toate elementele autentice. Nu contează ce ai ci contează că: 2. Așa ceva nu s-a mai făcut. Și dacă se va mai face tot vei rămîne cu statutul de unul dintre spectatorii-pionieri ai acestei practici cinematografice. Și diti ecranul de cinema, adică ceva de mari proporții. Cît de mare poate fi un film? Teribil de mare!

– CRISTI MĂRCULESCU

APERITIFF / 4

Film eveniment

MUST SEE: Paranoid Park

„Nimeni nu e cu adevărat pregătit pentru Paranoid Park” îl avertizează singurul prieten pe Alex (Gabe Nevins). Dar adolescența e un univers difuz, fluctuant și impermeabil la tentativele exterioare de a-l descifra, iar americanul Gus Van Sant e unul dintre cei cîțiva regizori care chiar știu să îți arate, senzorial, asta. Fie că urmărește indecisele și stîngacele încercări de apropiere dintre aparent apaticul Alex și mult mai hotărîta lui „prietenă” majoretă sau că lasă camera magnificului Christopher Doyle să panorameze piruetele aeriene ce sfidează gravitația ale skaterilor în parcul ce dă și titlul filmului. *Paranoid Park*, un soi de coda la „trilogia morții” (*Gerry*, *Elephant*, *Last Days*), de o răceală aproape clinică, dublată de sensibilitatea cam fără egal a lui Van Sant de a surprinde vîrsta ingrată, e (și) jurnalul lui Alex, încercînd, detașat, să-și exorcizeze trauma și vina; în aceeași măsură în care se străduiește să se lămurească/ desc-

freze pe sine. O istorie fulgurantă, non-liniară, sîrînd asemeni memoriei prin amintiri și sîpînd aproape dostoevskian în mecanismele culpabilității. Pentru a vorbi mai ales despre un soi de maturizare (forțată) și cădere din paradisul inocenței.

– CARMEN MEZINCESCU

Scurt metraje EFA – Partea 1

Fiecare dintre scurtmetrajele din această proiecție a fost premiat la un festival de film. Acest eveniment special aduce pe același ecran cîștigătoarele premiilor UIP (United International Pictures) pentru Scurt metraj de la festivalurile de film de la Gent, Valladolid, Angers, Rotterdam, Berlin, Tampere, Cracovia, Grimstad, Vila Do Conde, Edinburgh, Sarajevo, Veneția și Drama. Iată meniul: *Kwiz* (Belgia, 2006, r. Renaud Callebaut) deschide proiecția cu un duel al orgoliilor geriatrice. Două doamne respectabile înarmate cu telefoane mobile se întrec într-un quiz tot mai strîns, tensionat și expoziiv. *Le dîner* (Franța, 2006, R: Cecile Vernant) surprinde o întîlnire romantică la un restaurant de lux între un diplomat promițător și o secretară la o firmă de avocatură. Scurtmetrajul premiat la Valladolid discută concentrarea indivizilor contemporani pe statusul social-economic. El încearcă să scape de ea găsind-o necorespunzătoare, ea se agață de el vîzîndu-l ca un potențial om de succes. *Adjustment* (Marea Britanie, 2006, R: Ian Mackinnon) constituie un deliciu din punct de vedere tehnic. Filmul acoperă tema acceptării unei relații de cuplu euate. Apariția secvențelor de animație în cele mai surprinzătoare locuri și circumstanțe ca persistență a vederii lasă să transpară efortul personajului de-a trece peste persistența me-

moriei afective. *Amin* (Olanda, 2006, R: David Dusa) e un scurt metraj cu temă social-politică, dar cu accente sensibile de dramă de familie. Un algerian care merge cu mașina împreună cu fiul său prin Paris e oprit de poliție pe motiv că are un far stricat. Polițistul începe să-l hărțuiască pînă cînd riposta vine din cea mai surprinzătoare parte. *Rotten Apple* (Marea Britanie, 2006, R: Ralitzza Petrova) e o dramă de familie centrată pe relația unui băiat precoce cu tatăl său. Trînd la o fermă izolată, cei doi se alienează, lăsînd la suprafață frustrările. Apariția în trecere a unei femei misterioase schimbă radical raporturile dintre ei. *Dreams and Desires – Family Ties* (Marea Britanie, 2006, R: Joanna Quinn) e un scurt metraj de animație ce combină grotescul cu hilarul în povestea unui jurnal video al unei „cineaste” amatoare care tocmai și-a cumpărat prima cameră video digitală; bogat în referințe, umor slapstick și animație de calitate. *Tokyo Jim* (Marea Britanie, 2006, R: Jamie Raftn). Jim e un avocat englez în Tokyo pe cale de a finaliza un contract important cu un afacerist japonez, Yakamoto. Jim nu se simte bine, Yakamoto nu-l place și ultimul lucru pe care ar vrea să-l facă e să meargă la un pahar după semnarea contractului.

– RADU MEZA

Vox Pop

Sînge contaminat

„Mi-a plăcut filmul. Foarte bine făcut ca imagine și mod de filmare. Povestea e coerentă și ușor de urmărit. E un film polițist excelent.
– Cristi, 30 ani

„Foarte bine filmat, unghiul de filmare a fost fain, altfel decît cele cu care sîntem obișnuiți. Poves-

tea e al naibii de deprimantă și mult prea lungă. Nu mi-a făcut deloc plăcere să-l urmăresc, a fost plictisitor.w”

– Georgian, 23 ani

„Filmul e între da și nu, adică a fost ok dar uneori m-a dezamăgit. Cam plictisitor și mult prea lung pentru un film polițist.”

– Cristofor, 24 ani

„Mi-a făcut plăcere să-l urmăresc. Nu a fost unul european și s-a simțit diferența, mai ales în modul în care a fost realizat. Ideea a fost originală, scenariul și filmarea au fost diferite.

– Marius, Timișoara, 21 ani

„Nu prea sînt cu filmele polițiste. Nu mă așteptam să fie un film polițist, poate nu am citit prea atent descrierea lui. Filmul nu m-a dat peste cap,

dar este o încălzire bună pentru ce va urma.”

– Cosmin, Timișoara, 28 ani

„A fost interesant, mi-a făcut plăcere. Povestea e interesantă, drama unei familii care își trage sevele din trecut. Cum pot greșelile din trecut ale unor membrii de familie să afecteze, influențeze viața predecesorilor.”

– Bogdan, 28 ani

Spot TIFF7 – 002: Adrian Sitaru

Q&A via internet cu Adrian Sitaru, apropo de spotul TIFF pe care l-a bricolat și regizat pentru ediția de anul acesta. Sau despre sfîrcuri, mașini, arme, actori... și trebuie precizat că aceasta colaborare cu festivalul marchează debutul în domeniul spoturilor promo(ționale) pentru domul Sitaru.

Dacă ar fi să ne luăm după Valuri și Pescuitul sportiv, nu păreți un regizor interesat de comedie. Totuși spotul TIFF pe care l-ați regizat debordează de umor...

Nu numai mie mi se pare, dar și altora că în filmele de mai sus există mai mult umor decît pare. S-a rîs destul de mult, neașteptat și pentru mine, la *Pescuit...*, nu mai vorbesc de *Valuri*. E adevărat însă că este un tip de umor să zicem mai special, poate departe de a se numi comedie, cred că se numește umor negru sau așa ceva. Poate că ar trebui

să definim noțiunea de comedie înainte să purtăm o discuție pe tema asta.

Legătura dintre TIFF și Bond se datorează unei coincidențe de indicativ: agentul 007 este potrivit pentru a 7-a ediție a festivalului. Dvs sunteți un fan al agentului britanic?

Nu sînt un fan al agentului, de aceea am și avut mari probleme cu scrierea scenariului, pentru că nu prea știam de ce să mă leg. Așa că am căutat pe internet date privind mitologia Bond.

Ne puteți povesti cum și de unde v-a venit ideea episodului din spot?

Mi-a venit foarte greu și am integrat 3 elemente găsite pe internet în mitologia lui: golden gun, mașina super tunată și cele 3 sfîrcuri (nu eu le-am inventat, chiar există pe undeva dacă se dă search pe google, și mi-a plăcut

mult ideea, habar n-am de unde vine. Iar cum sponsorul cerea să se vadă și o mașină Mercedes-Benz cel mai la îndemînă mi-a fost să plasez povestea într-un service auto.

Protagonistul din Valuri și protagonistul spotului TIFF de anul trecut sînt personaje principale în mini-momentul Bond pe care l-ați imaginat. Să înțelegem că aveți în plan o viitoare colaborare cu Gabriel Spahiu?

Nu cred că are legătură una cu alta, dar încerc să lucrez cu actori cît mai buni de obicei, deci ar putea fi o colaborare pe viitor.

Umbre

La rabia

Undeva într-un colț uitat de lume, unde bărbaiii vorbesc spaniola și poartă bascuri (dar nu sînt basci). Viața la fermă este marcată de pericolul reprezentat de nevăstuici. Vîntătoarea și adulterul sînt singurele porțițe de scăpare dintr-un ennuu colosal. Regizoarea Albertina Carri alege o perspectivă non-idilică, anti-pășunistă și naturalistă. Dependentă de partidele de sex (rural, dar totuși kinky) la care se dedă în fața geamului, o tînără soție și mamă (Analia Couceyro) nu vrea decît să fie izbăvită de neplăcerile psihice provocate de fiica ei, o adevărată povară cu două picioare, mută și pocită, care deschide gura doar pentru

„a zbiera ca o scroafă înjunghiată”. Soțul aparent neperturbat de adulterul destul de vizibil este teribil de sensibil la adevărurile rostite despre fetița mută. Deci

pune mîna pe pușcă. Rezultă o dramă oarecum psihologică, aseasonată cu un twist cauzator de gusturi amare.

– CRISTI MĂRCULESCU

Program sîmbătă, 31 mai

Cinema Republica

11.00 **Leo** (Suedia, 2007) 78' Regia: Josef Fares. (S)
13.00 **O crimă americană / An American Crime** (SUA, 2007) 92' Regia: Tommy O'Haver. (S)
15.30 **6aizecișinou9 / sixtytin9** (Tailanda, 1999) 114' Regia: Pen-ek Ratanaruang. (3x3)
18.00 **Regele ping-pong-ului / Ping-pongkingen** (Suedia, 2008) 107' Regia: Jens Jonsson. (S)
20.30 **Nu ne lua în seamă / Non pensarci** (Italia, 2007) 110' Regia: Gianni Zanasi. (S)
23.00 **Paranoid Park** (Franța-SUA, 2007) 85' Regia: Gus Van Sant. (S)

Cinema Victoria

10.00 **Scurtmetraje Umbre II** 97' (US)
12.00 **La rabia** (Argentina, 2008) 85' Regia: Albertina Carri. (FL)
14.30 **Scurtmetraje Umbre III** 98' (US)
17.00 **Azi eram frumoasă, jună / Today I Was Young and Pretty** (România, 2008) 52' Regia: Alexandra Gulea. *urmat de*
Viva Constanța! 43' (România, 2006) Regia: Ambrus Emese. (ZRR)
19.30 **Lacul Tahoe / Lake Tahoe** (Mexic, 2008) 85' Regia: Fernando Eimbcke. (C)
22.00 **Balul de toamnă / Sügisball** (Estonia, 2007) 123' Regia: Veiko Õunpuu. (C)

Cinema Arta

10.30 **Kenedi se întoarce acasă / Kenedi se vracă kuci** (Serbia, 2003) 75' Regia: Zelimir Zilnik. *urmat de*
Kenedi: Pierdut și regăsit / Gde je Kenedi bio dve godine? (Serbia, 2005) 26' Regia: Zelimir Zilnik. (ZRR)
12.30 **Scurtmetraje EFA: Partea I** 75' (ES)
15.00 **Kenedi se însoară / Kenedi se zeni** (Serbia, 2007) 80' Regia: Zelimir Zilnik. (ZRR)
17.00 **Spiritul stupului / El espíritu de la colmena** (Spania, 1973) 97' Regia: Victor Erice. (3x3)
19.30 **Măcel în paradis / Geukrakdo Salinsageon** (Coreea de Sud, 2007) 112' Regia: Kim Han-min. (U)
22.45 **Luptătoarea / Fighter** (Danemarca, 2007) 100' Regia: Natasha Arthy. (FD)

Cinema Echinoc

21.30 **Cargo 200 / Krusz 200** (Rusia, 2007) 89' Regia: Aleksei Balabanov. (FR)
23.30 **Caramel** (Franța-Liban, 2007) 95' Regia: Nadine Labaki. (S)

Enigma

22.30 **Heima** (Islanda, 2007) 97' Regia: Dean DeBlois. (DNR)
0.30 **loudQUIETloud: un film despre The Pixies / loudQUIETloud: A Film About the Pixies** (SUA, 2006) 85' Regia: Steven Cantor, Matthew Galkin. (DNR)

Muzeul de artă: Galerie

12.00 **Red Hot Chili Peppers: Documentar fără titlu / Red Hot Chili Peppers: Untitled Documentary** (SUA, 2008) 75' Regia: David Hausen. (DNR)

Drive In Iulius Mall

22.00 **Triunghiul rusesc / Rusuli samkudhed** (Georgia, 2007) 123' Regia: Aleko Tsabadze. (S)

APERITIFF / 6

3x3

Pen-Ek Ratanaruang

Ploy

„A r fi fost la fel de bine dacă aş fi putut să scriu romane sau cîntece sau să fac muzică sau arte vizuale, dar nu mă pricep la nici una dintre chestiile astea” spunea Pen-Ek Ratanaruang într-un interviu. Afirmatie ușor paradoxală dacă îi studiezi un pic biografia – pe măsura filmelor aparte și ultra-personale ale acestui tip de 46 de ani care a studiat arte vizuale la New York, unde a trăit cîțiva ani lucrînd ca ilustrator și designer. Tot acolo l-a molsit morbul filmic, pe filiera producțiilor europene și a independenților americani. De la unii ar putea să-i vină stilul fracturat, nervos, înclinația pentru filtre, culori electrice, de la ceilalți (a se citi, mai ales, Jarmusch) – umorul isteț/ extravagant și propensiunea spre amestecul delirant de genuri. Contemporane și imediate, filmele lui îmbină elemente de comedie aiurită, dramă urbană cruntă, *thriller*, povești cu gangsteri și momente suprarealiste. Centrîndu-se, toate, pe personaje singure, înstrăinate și dificultatea comunicării.

Întors în patrie, după o serie de clipuri publicitare, protagonistul unuia dintre 3x3-urile ediției (secțiune prezentată de HBO) debuta în cinema cu *Fun Bar Karaoke* ('97), ce semnala, alături de creațiile unor Nonzee Nimibutr, Wisit Sasanatieng sau Yongyoot Thongkooton, urmați de feblețea francezilor, Apichatpong Weerasethakul, revirimentul cinematografului locale.

Primul succes major a fost *Ruang Talok 69* (*Sixtynin9*, 1999), premiat la Berlin și Hong Kong, istorie curioasă, la intersecția între absurd, comedie neagră, *noir* și tragedie, pusă în mișcare de unul dintre acele capricii ale sortii care îi sînt atît de dragi domnului (de unde și titlul, care nu înseamnă ce credeți voi!) și învîrtindu-se, printre bani murdari, gangsteri, box și cadavre, în jurul izolării care e obsesia fundamentală a cineaștului. I-a urmat în 2001 *Mon-Rak Transistor* (selectat la Cannes în Quinzaine des Realisateurs), dramă socială cu accente cinic-bizare despre un talent ambițios care sacrifică, aiurea, mai tot pentru visul de a deveni star muzical. Gloria i-a venit de la prima din două colaborări cu operatorul lui Wong Kar-wai, Christopher Doyle și iconicul actor japonez Tadanobu Asano – *Last Life in the Universe* ('03), ineluctabil *love story* trans-lingvistic și fantas(ma)tic văzut și la TIFFul 2004; urmarea, *Invisible Waves* ('06) a fost chiar mai sumbră. Iar 2007 l-a adus din nou la Cannes în Quinzaine, cu o poveste lentă, misterioasă, eliptică și pe alocuri apăsătoare, plasată în limburile dintre vis și realitate – zonă pe care cineaștul știe s-o circumscrie extraordinar. Ploy urmărește înstrăinarea unui cuplu aflat din toate punctele de vedere într-o zonă tranzitorie, petrecîndu-și prima noapte în patrie într-o oarecare cameră de hotel. Neliniștea și răceala sînt amplificate de tînăra al cărei nume dă titlul filmului (un soi de Lolită asiatică mai domoală) găsită de bărbatul insomniac în barul hotelului și adusă în camera lor sub pretextul odihnei pînă la sosirea mamei pe care fata ar aștepta-o. De la nervozitatea (ne)justificată pe care intrusa i-o trezește soției (Lalita Panyopas, protagonista din *Sixtynin9*), filmul alunecă ineluctabil în episoade onirice morbide ale protagoniștilor, inclusiv o scenă contrastantă de pasiune ilicită. Fiind încă o ilustrare a credoului acestui individ pentru care genurile, ca și formele (vizual/sonore) ori realul, sînt doar niște concepte multiplu manipulabile.

– CARMEN MEZINCESCU

Must See

Cargo 200

Aleksei Balabanov filtrează bucăți seci de thriller prin răceala emoțional-aseptică a dramei. Rezultatul, de o atrocitate sublimă, se cheamă *Cargo 200*. Sau *Gruz200*. Și este una dintre puținele tragedii veritabile care au izbit spectatorii în ultimii ani.

URSS, spre mijloc de deceniu 8. Andropov a murit, din războiul din Afganistan se întorc din ce în ce mai multe sicrie. Tineretul ascultă rock. Bătrînii nu înțeleg nici delăsarea tineretului, nici războiul, nici haosul începutului erei Gorbaciov. Uzine ruginite, fabrici monolitice și combinate părăginite stau încremenite, scufundate în pustiiul ideologic. După o seară la disco și o noapte petrecută în compania fabricantului (și traficantului) local de votcă și anturajului acestuia, Angelica este răpită. Sistemul încearcă să își urnească roțile ruginite. Angelica este sechestrată și violată. Perversiunile atașate violului depășesc cu mult cele mai inimaginabile știri de la ora 5. Unul dintre ultimii localnici care mai cred în Dumnezeu este ucis abrupt pe holurile închisorii. Logodnicul Angelicai se întoarce acasă din Afganistan. O bătrînă mutantă, tembelizată de alcool, privește în gol la televizor. Un vietnamez ajută un profesor de Ateism științific să își depaneze rabla.

Gruz 200 se scurge lent, linear și implacabil. Rece și distant. Pe alocuri scufundat în șlagăre de muzică ușoară din URSS-ul deceniului 8. Contrapunct? Deloc. Detaliu de atmosferă. Coloană sonoră perfectă pentru descompunerea multiplă. A unui sistem, a unor oameni, a spectatorului. Care, obișnuit cu limitele și standardele extrem de joase ale ororii promovate de cinema-ul mainstream, se trezește dincolo de repulsie, oroare, indignare și exasperare. Perfecțiunea neîndurătoare cu care Balabanov își orchestrează fresca despre degenerare, moarte și putreziciune nu lasă loc menajamentelor psihice sau vizuale. Nu urmărește reacții emoționale. Mînuit impecabil, abuzul cinematografic devine capodoperă. O capodoperă înveninată și apăsătoare. Un test de duranță și pentru cei slabi de înger și pentru cei blazați.

– CRISTI MĂRCULESCU

Adi,
Research Coordinator

Ne implicăm la TIFF în stil mare!

Cumpărături pe credit
plus cumpărături pe puncte!

CARD
DE CREDIT

- credit până la 20.000 Lei
- perioadă de grație până la 60 de zile
- puncte de fidelitate

PUNCT CARD

Se spune că mersul la cumpărături relaxează, iar acum e mai adevărat ca niciodată. Ori de câte ori plătești cu cardul de credit Punct Card, acumulezi puncte de fidelitate pe care le poți folosi... tot la cumpărături! Și pentru că femeile și bărbații au preferințe diferite la cumpărături, și cardurile sunt diferite. Pentru lista completă a avantajelor Punct Card intră pe www.cardcreditbrd.ro

Iulius Mall partener al
Festivalului Internațional
de Film Transilvania 2008

În căutarea TIFFarului

Cine se trezește de dimineață, la primul film de la TIFF ajunge

Primul film al acestei ediții a fost *Sînge contaminat* iar doilea, *Daisy Diamond*. Iată-i pe câțiva dintre cei pe care i-am întilnit acolo.

Georgian Sas

23 de ani, student la Litere și de patru ani de cînd e în Cluj nu a ratat nicio ediție TIFF.

De ce a venit?

„L-am căutat pe net și acesta mi-a atras atenția, mi-a plăcut povestea filmului și am zis că merită să vin să văd cu ce film începe de data asta TIFFul. Am prins 5 ediții și nu puteam rata nici ediția de anul ăsta și mai ales cu ce începe.”

Diagnostic: addicted.

Cele 7 păcate ale lui Georgian

1. Nine Songs
2. 4 thrillere pe care le-am crezut proaste ca apoi să aflu că erau excepționale
3. Am fost la o cafea.
4. Un examen extrem de important. Am ratat 10 ca să pot să văd filmele.

5. Old Boy 2004

6. Epidemic

7. Am încercat să vin la toate filmele.

Cristina

39 de ani, profesoară de psihologie și de 7 ani încoace a încercat să nu rateze nicio ediție a TIFFului.

De ce a venit?

„Eu am participat la toate edițiile TIFF și mi-au plăcut filmele nordice rulate în cadrul festivalului așa că nu aveam cum să-l ratez pe acesta. M-a atras și povestea filmului așa că am decis să vin să-l văd.”

Diagnostic: overdosed.

Cele 7 păcate ale Cristinei

1. Nu am avut așa ceva. Mi-am recunoscut întotdeauna plăcerile vinovate cu privire la filmele vizionate, întotdeauna am spus ce aveam de spus chiar dacă știam

că voi fi blamată ulterior.

2. Din cauza profesiei am ratat un film.

3. Eram la facultate, lucram.

4. Aveam cursuri și mi-am trimis studentii la film ca să pot merge și eu.

5. Nu am obiceiul să fac așa ceva.

6. Taxidermia

7. 5 filme într-o zi, a fost un gest disperat

Simona Șerba

23, participantă la 5 ediții.

De ce a venit? Acum e voluntară la TIFF.

Diagnostic: hooked.

Cele 7 păcate ale Simonei.

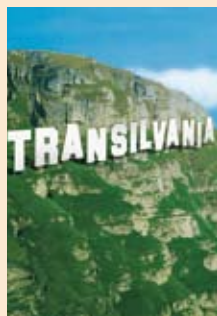
1. Shortbus
2. Gala de închidere și Fanfara Ciocîrlia
3. Am fost la examene!
4. Am învățat pentru examene... TIFFul și sesiunea
5. Manderlay ... asta zic în general de Lars von Trier
6. Clădirea iacobiană
7. Chefuri peste chefuri

– ANDREIA LIUTEȘ, ALEXANDRA CONSTANDACHE

Concurs

Cine a văzut cele mai multe filme la TIFF?

În ultimii șase ani ai fost la filme de dimineața pînă seara? Cîte filme ai văzut la TIFF? Uimește-ne! Trimite-ne biletele rupte dar păstrate cu grijă, înșiră-ne filmele! Ne rezervăm dreptul să ne povestești faza ta preferată din oricare dintre ele. Nu e ușor, dar pasiunea pentru filme îți poate fi răsplătită! Noi punem la bătaie o colecție de 3 ani de Republik și un interviu cu tine. Cel care ai văzut mai multe filme decît noi!

HBO.
Pentru că ne plac filmele bune.

HBO
HOME BOX OFFICE

vodafone

Fii provocaTIFF

"Multe filme sunt despre viață. Ale mele sunt ca o bucată de tort..."
Alfred Hitchcock

Testează-ți zilnic cunoștințele cinematografice!
Activează-ți Vodafone Internet pe mobil și intră în Vodafone live! secțiunea TIFF/Fii provocaTIFF!
Recunoaște actorul & filmul corespunzător fiecăreia dintre cele 3 replici celebre expuse în concurs și poți câștiga un telefon Sony Ericsson W910i!

Regulamentul concursului:
www.vodafone.ro/live/TIFF
Perioada concursului: 30 mai – 8 iunie 2008

Trăiește fiecare clipă

LOADING...

Direct din fabrica de vise Mercedes-Benz.

Noile generații SL, CLS și SLK.
www.mercedes-benz.ro

Model SL 350. Consumul de carburant (l/100km) combinat cu 16,1/12,6/ EEC (max 10,3 - max 10,3). Emisii de oxid de carbon g/km: min 240; max 246.
Model CLS 320 CDI. Consumul de carburant (l/100km) combinat cu 8,0/12,9/ EEC (max 7,4 - max 8,4). Emisii de oxid de carbon g/km: min 202; max 213.
Model SLK 200K. Consumul de carburant (l/100km) combinat cu 10,1/12,6/ EEC (max 7,7 - max 7,9). Emisii de oxid de carbon g/km: min 192; max 198.

Mercedes-Benz

InterogaTIFF

„E greu să îți menții pesimismul”

Cu prilejul Focusului pe Danemarca de anul acesta: o discuție cu producătorul danez Peter Aalbæk Jensen, de la Zentropa Entertainments – în competiția TIFF cu *Go with Peace* Jamil/ *Gå med fred* Jamil-Ma Salama Jamil de Omar Shargawi – despre starea actuală cinema-ului danez și planurile lui cu privire la un nou studio European.

Erik Nietzsche

Producătorul danez Peter Aalbæk Jensen – care a înființat Zentropa Entertainments împreună cu fondatorul Dogma, Lars von Trier – a recunoscut că amîndoi au fost la tinerete ticăloși de prima mînă. „Încă mai alergăm goi prin Cannes, dar poate că devine din ce în ce mai jalnic”, a spus el recent. În 2000 au cîștigat Palme d’Or-ul (și Björk – premiul pentru cea mai bună actriță) pentru *Dancer in the Dark*.

La aproape 10 ani după ce von Trier și colegii săi de Dogmă și-au abandonat manifestul din 1995, cinematografia daneză nu pare să mai țină prima pagină a ziarelor internaționale (ultima selecție canneză a fost *Manderlay*-ul lui von Trier, în 2005). E totuși greu să rămii pesimist, zice Aalbæk Jensen. „Standardele artistice, diversitatea și performanța sînt încă la înălțime.” explică el.

Din 1999, filmele autohtone au ocupat în medie 26% din piața locală; în primele 4 luni din 2008, au ajuns să reprezinte chiar la 33% din box office, ceea ce face Danemarca una dintre cele mai puternice națiuni europene la acest capitol – țintind spre locul 1 al Franței, dacă tendința se menține.

Flame & Citron (*Flammen og Citronen*) al lui Ole Christian Madsen și *Worlds Apart* (*To verdener* – arătat și aici) de Niels Arden Oplev au contribuit substanțial la asta, cu 644,000 și, respectiv, 314,000 bilete vîndute și se presupune că *What No One Knows* (*Det som ingen ved*)

al fostului Dogma-tic Søren Kragh-Jacobsen (prezent și el în Focusul danez) va face la fel.

„Un alt fenomen actual este implicarea regizorilor noștri consacrați în coproducții internaționale, ceea ce a creat acasă o breșă pentru nou-veniți – o nouă generație de talente. La Zentropa, noi tocmai am pornit producția a 5 filme, inclusiv debuturile lui Christian E Christensen, Heidi Maria Faisst, Antonio Tublén/ Alexander Brøndsted.”

Acum trei luni, Aalbæk Jensen și von Trier au vîndut 50% din Zentropa mării companii daneze Nordisk Film, fuzionînd de asemenea departamentele de vînzări ale celor două companii pentru a crea Trust-Nordisk. În același timp au inițiat un studio european cu producători independenți care să fie toți co-proprietari ai unui holding numit Zentropa.

„Pe lângă Copenhaga, ne-am deschis pînă acum birouri în Trollhättan (Suedia), Berlin și Köln (Germania), Rotterdam (Olanda), Glasgow (Scoția) și Paris (Franța). Ideea e că toate pot porni noi producții și colabora cu cine vor în cadrul familiei, rezultatul final fiind 10 lung metraje anual.” conchide Aalbæk Jensen.

Regizorii Zentropa von Trier și Susanne Bier au fiecare cîte un titlu major în pregătire. Von Trier va turna din august în Germania *Antichrist* cu 10.9 milioane de dolari – „un thriller psihologic care se transformă în horror”, iar Bier va termina *Julius* (15,7 milioane \$) toamna asta – povestea unui evreu supraviețuitor al Holocaustului al cărui trecut îl prinde din urmă.

– JORN ROSSING JENSEN

Must See

Măcel în paradis

Un pescar pescuiește un cap de om. Urmează istoria crimelor oribile de pe Insula Paradisului, unde un tînăr dmedic sosește pentru a avea grijă de cei 10-15 locuitori. Nu mult după sosirea doctorului, încep să se petreacă lucruri ciudate. Apar primele două crime din istoria insulei și toată lumea bănuiește pe toată lumea; fiecare are propria ipoteză despre cum s-au petrecut lucrurile. Avem și un nebun al satului care vede lucruri ciudate, și o ființă eterică și albă care răsare din cînd în cînd în fundal, și membre sfîrtecate și cețuri indescifrabile. Există chiar și o legendă care spune că insula e blestemată din cauza unei crime pe care primul localnic a săvîrșit-o pentru a intra în posesia ei. Sînt cîteva piste pe care pornesc personajele – toate funcționează pînă la un punct. Poate fi vorba despre: o crimă pentru bani, o răzbunare, o sinucidere sau răzbunarea unei fantome. Însă, dincolo de asta, cel mai important mister pe care îl are de dezlegat *Măcel în paradis* este: într-o lume în care omul controlează tot ce mișcă, mai funcționează legendele, supranaturalul și straniul?

– MIRUNA VASILESCU

Danish Focus

Luptătoarea

Un film endorfinic despre Kung Fu și minorități, dus în spate de o turcoaică cu ochi imenși ce nu știe să dea din buric, tace mult, dar exprimă enorm. Și nu vă gândiți că un film despre o liceancă prin capul căreia circulă doar maestri zburători nu poate fi decît o glumă pentru că riscați să pierdeți unul dintre cele mai exultante filme al festivalului. În plus asocierea dintre coregrafia lui Xian Gao (*Crouching Tiger, Hidden Dra-*

gon), șiş-kebaburile și ștrasurile de pe buricele cafenii ale turcoaicelor îndopate cu orez cu lapte e o cu totul altă ciorbă daneză. O poveste stilizată vizual care te duce cu gîndul la noul val marțial chinezesc (*Eroul* lui Yimou Zhang), cît se poate de simplă – emanciparea lentă, aproape insesizabilă a unei adolescente musulmane în femeie într-o lume liberă. Pe tatami e simplu să ajungă luptătoare campioană, dar într-o minoritate care și-a tîrît după ea toate tabuurile și suferă de eșecurile autoimpuse, abordarea ei este delicată, esențialmente feminină și subtilă.

– LAURA POPESCU

cea mai bună selecție de canale de Televiziune
viteză mare la pachetele de Internet
convorbiri nelimitate în rețeaua de Telefonie

Toate de la UPC, furnizorul tău de 3Play!

www.upc.ro

tv • internet • tel
Simplu. Pentru fiecare.

APERITIFF / 12 (in english)

Danish Focus

BY JORN ROSSING JENSEN

"It's hard to keep up the pessimism"

On the occasion of this year's Danish Focus: Danish producer Peter Aalbæk Jensen, of Zentropa Entertainments – in the TIFF competition with Omar Shargawi's *Go with Peace Jamil/ Ma Salama Jamil-Gå med fred Jamil* – on the current state of Danish cinema and his plans of a new European studio

Daisy Diamond

Danish producer Peter Aalbæk Jensen - who set up Zentropa Entertainments with Dogme founder Lars von Trier – admitted they both used to be both yong rascals. "In Cannes we're still running naked out there, yes, but maybe it's becoming more and more pathetic," he said recently. In 2000 they picked up the Golden Palm (and Björk's Best Actress Award) for *Dancer in the Dark*.

Almost 10 years after von Trier and his Dogme brothers abandoned the 1995 manifesto, Danish cinema may no longer produce the same international headlines (latest Cannes contender was von Trier's *Manderlay/2005*). Still it's hard to keep up the pessimism, per Aalbæk Jensen. "Artistic standards, diversity and performance are still high," he explained.

Since 1999 local films have controlled 26% of the domestic market - as an average; during the first four months of 2008, they grabbed a 33% share of the box office, which makes Denmark one of the

strongest nations in Europe – challenging France's No 1 position, if the trend continues.

Ole Christian Madsen's *Flame & Citron* (*Flammen og Citronen*) and Niels Arden Oplev's *Worlds Apart* (*To verdener – on show here*) contributed substantially (644,000 and 314,000 tickets respectively), and Søren Kragh-Jacobsen's *What No One Knows* (*Det som ingen ved – also here*) is expected to follow up.

"What is also happening now is that some of our established directors have boarded international ventures, which leaves space at home for newcomers – a new generation of talent. At Zentropa we have just set five films rolling, including the debuts of Christian E Christensen, Heidi Maria Faisst, Antonio Tublén/Alexander Brøndsted."

Three months ago Aalbæk Jensen and von Trier sold 50% of Zentropa to Danish major, Nordisk Film, also merging the companies' sales operations to become Trust-Nordisk. At the same time they started setting up a European studio, with independent producers who would all be part-owners of a holding company, Zentropa.

"Besides Copenhagen, we have so far opened offices in Trollhättan (Sweden), Berlin, Cologne (Germany), Rotterdam (The Netherlands), Glasgow (Scotland) and Paris (France). The idea is that they all can instigate new productions, and collaborate with whom they want within the family, with a final outcome of 10 features annually," Aalbæk Jensen concluded.

Zentropa director von Trier and Susanne Bier are both preparing major international features. Von Trier will shoot the \$10.9m *Anti-christ* – "a psychological thriller that evolves into a horror film" – in Germany from August, and Bier is reading the 15.7m *Julius* for later this autumn. It is the story of a Jewish Holocaust survivor, whose past catches up with him.

Competition

Go with Peace Jamil (*Ma Salama Jamil-Gå med fred Jamil*). Dir: Omar Shargawi. Prod: Meta Louise Foldager, for Zentropa Entertainments. Intl sales: Trust-Nordisk, Copenhagen. Even before its domestic launch (30 May), *Go with Peace Jamil* bagged a Tiger Award at the International Film Festival Rotterdam and two prizes at Sweden's Gothenburg Fest. *Jamil* is a young Arab living in Copenhagen with his wife and his son, involved in "settling old debts – unwillingly, but no less violently," per Shargawi. "The story is based on the cultural, religious and traumatic ballast many refugees carry along."

The Focus

The Early Years-Erik Nietzsche Part 1 (De unge år). Dir: Jacob Thuesen. Prods: Sisse Gram Jørgensen, Marie Gade, for Zentropa Entertainments. Intl sales: TrustNordisk, Copenhagen. From von Trier's autobiographical screenplay, the film depicts his traumatic film school years in the late 1970s, when young, unexperienced and insecure he was fighting depressions and frequent visits to the toilet.

What No One Knows (Det som ingen ved). Dir: Søren Kragh-Jacobsen. Prod: Lars Bredo Rahbek, for Nimbus Film Productions. Intl sales: The Match Factory, Cologne. A Dogme signatory (his Mifune/Mifunes sidste sang won a Silver Bear in Berlin 1999), Kragh-Jacobsen's film starts as Thomas' sister dies in an accident. It could be connected to their father's work in military intelligence – and he feels under surveillance.

Daisy Diamond. Dir: Simon Staho. Prod: Sigrid Helene Dyekjær, for XX Film. Intl sales: TrustNordisk, Copenhagen. Winning both Danish national film awards (the Bodil, the Robert) for Best Actress, Naomi Rapace stars as Anna, who has one dream only: to make it as an actress. However, she becomes pregnant and has to realise that acting and being a caring mother is a difficult mix.

Fighter. Dir: Natasha Arthy. Prod: Johnny Andersen, for Nimbus Film Productions. Intl sales: Delphis Films, Montreal. Penned by Arthy, the film follows Aïcha, a passionate kung fu fighter, who would rather become a professional than study medicine as her Turkish parents want her to do. A Danish friend, Emil, helps her train for the championships, and they fall in love. Aïcha has to decide who she is and what she wants.

Just Another Love Story (Kærlighed på film). Dir: Ole Bornedal. Prod: Michael Obel, for Thura Film. Intl sales: TrustNordisk, Copenhagen. Bornedal, of Nightwatch/Nattevagten fame, also scripted the story of Jonas, husband and father, who causes a young woman to crash her car. When she wakes up at hospital, with amnesia, she and her family mistake him for her new boyfriend. It is a new world to him.

Worlds Apart (To verdener). Dir: Niels Arden Oplev. Prod: Thomas Heinesen, for Nordisk Film. Intl sales: TrustNordisk, Copenhagen. Selling 314,000 tickets domestically, Worlds Apart is the love story of Sara (17), who – with her family – belongs to Jehovah's Witnesses, and Teis, who is not a member of their community. Sara is forced to make a choice. Arden Oplev directed We Shall Overcome/Drømmen.

Danish Films at the TIFF 2008

“This year's highlight,” is how festival director Mihai Chirilov describes the selection of Danish films, including one feature in competition and six recent titles in a special sidebar. The films will be accompanied by festival manager Christian Juhl Lemche, of the Danish Film Institute.

Festivalul Internațional de Film
TRANSILVANIA

**1 GUST ATÂT DE BUN
1 ZÂMBET LA UN FILM**

NESCAFÉ
Partener TIFF, Cluj,
30 mai - 8 iunie

APERITIFF / 14

Scurtmetraje Umbre

The TIFF Horror Picture Show

Indiferent

Cu alte cuvinte secțiunea Umbre – scurtmetraje. Fără îndoială nu atît de muzicală ca pelicula cu pricina dar un loc în care vă puteţi aştepta la siniştri (şi fermecători) travestiţi transilvăneni, la motociclişti congelaţi sau la monstrul lui Frankenstein în chiloţi galbeni. La fel de eclectic adică într-ale ororilor, transgresiilor şi ciudăţeniilor şi la fel de uşor de iubit. Să nu vezi scurtmetrajele din Umbre e aproape ca şi cum ai fi venit degeaba. Pentru că vorbim de suflul cel mai intim şi de firea cea mai sinceră a acestui festival care mai presus de orice iubeşte şi omagiază. În care unele lucruri (spe-răm) nu se vor schimba niciodată. Există o undă de melancolie, desigur, pentru că Umbrele scurte fac o reverenţă horrorului din perioada lui virgină şi minunatelor umbre din creierele şi sufletele noastre. Nu rataţi deci festivalul umbrelor pentru că aveţi:

Programul II: O întîlnire într-un cimitir (ghici cu cine?) şi o urmărire paranoizantă pe autostradă (ghici de către cine?) în *Întîlnirea* care te conduce la o concluzie dureroasă – atonia nu merge bine cu spaima ci acţionează în tandem. *Vadata* e o altă poveste despre obsesii - mai exact despre cum sîntem obsedaţi de surprize dar sfîrşim pe linie moartă, într-un du-te-vino printre scheme. *Indiferent* e o splendidă stampă a schizofreniei care te face să înţelegi mecanismele acestei psihoze aşa cum nu le-ai mai înţeles niciodată. *Despre pisici şi femei* se poate rezuma doar aşa: nu puteţi rata un film belgian în care o femeie nu iubeşte, nu mîngîie, nu perie o pisică, ci îi aplică un tratament despre care ar fi păcat să vă povestim. Motorul lui: gelozia şi speranţele demne de milă că va pune mîna iar pe fostul iubit. *Umbre* e un interludiu clarobscur despre demonii copilăriei circumscrişi demonilor umanităţii. *Aventura* e un superb scurt iranian despre aventura din capul (şi poate şi din afara lui) a unei femei/ actriţe/ mame care a jucat în prea multe filme horror. *Lunch* e o mică bijuterie made in Olanda de un umor nebun despre un individ care fantasmază la momentul în care pune masa, apoi pune masa valsînd numai pe pătrăţelele negre ale unei pardoseli complicate şi aranjează cânilor şi linguriţele de ceai într-un mod care face poftă oricui să devină maniac. Spaniolii fac horroruri excepţionale, iar *Humanes con patatas* nu face excepţie. Un măcelar taciturn şi retras obişnuieşte să-şi gătească, din cînd în cînd,

cîte un homeless, adăugînd ca garnitură cartofi prăjiţi. Pînă şi primele experienţe romantice ale măcelarului au ca substrat consumul de carne, primul său sărut fiind aseasonat cu sînge de capră (pe ambele perechi de buze...). Deşi îţi vine să crezi că toţi oamenii din jur nu sînt altceva decît posibile pachete „ready to cook” pentru gurmand, apare o femeie (sufletul pereche?) care-l pune la dietă. Şi în final (deşi el nu e tocmai la final) un regal pe jumătate animat care o să vă facă să vă întrebaţi mereu ce e în capul tuturor animăluţelor *cute* şi *fluffy* ale lui Disney. Pentru că în capul lui Gill, în spatele ochilor blînzi de peştişor auriu nu sînt decît injurături obscene, frustrări sexuale şi impulsuri sinucigaşe. *Monologul lui Gill*, *Peştişorul de Aur* e un filmuleţ pur şi simplu adorabil.

Programul III: Filmul lui Kuba Czekaj, *Piece of heaven*, e pledoaria unei criminale în serie motivată de cele mai bune intenţii. Oamenii pe care decide să îi omoare (pacienţii unei secţii de terapie paleativă) sînt cazuri aproape irecuperabile (unul dintre ei asemănător cu Bardem în *Mar adentro*), iar asistenta le face pe plac. Filmul e blînd şi preferă să sugereze, decît să declame. *Girl Grooming* e deviaţia cu puternice accente cronenbergiene din perioada anilor '80 (*The Fly*, *Dead Zone*) a regizorului Patrick Kallay. O adolescentă se trezeşte „faţă în faţă” cu un coş uriaş pe pomete, iar lupta epică dintre cei doi va speria acea parte a publicului care nu e obişnuită cu estetica tentaculelor din horror-ul de duzină. Un film absolut gustos, care poate fi interpretat ca un curs de cosmetică „gone wild”. Cei care au gustat acum doi ani *Lunacy*, tot la TIFF, vor avea de văzut un stop-motion simpatice amestecat cu fracturile din montajul hiperapreciatului *Hot Fuzz*. *Cosita linda* e regalul seriei, un fel de loc geometric a tot ceea ce poate fi cool într-un horror de rîs. Un mix între halucinantul *Bad Reputation* şi între ceea ce ar fi putut fi *Teeth*, dar nu a fost. Un must see, fără discuţie. *The Storm* e pentru cei care preferă filmul mut şi care ar fi vrut să cîştige anul trecut *La Antena* competiţia.

– LAURA POPESCU, MARK RACZ

Poza zilei

Directori de festival...

Nu rata

13:00 Se deschide Meeting Point de la Muzeul de Artă cu Ziua Roma: expoziţie foto şi tîrg artizanal
20:30 Concertul Elvis Romano de la Meeting Point în cadrul Zilei Roma
21:30 Proiecţia filmului *Me sem baxta*

3X3: Pen-Ek Ratanaruang

Sixtynin9

Al doilea film al thailandezului Pen-Ek Ratanaruang amestecă, în stilul devenit între timp *trademark*, comedia (preponderant neagră), accentele polițiste și momentele *thriller*-ești pentru a spune povestea – pendulînd între hilar, atroce și tușant – a unei funcționare bancare rămasă brusc fără slujbă, dar intrată accidental

în posesia unei cutii pline cu bani după care aleargă o grămadă de lume. Ceea ce duce la seria de cadavre care se adună, ca urmare a unui șir de coincidențe aberant-debile, în apartamentul domnișoarei Tum – vedeta tv Lalita Panyopas. Tentativele de lămurire, visele de evadare, relațiile dubioase cu vecinii, totul se aglomerează în acest *story* absurd ce mai cuprinde mafioți din lumea boxului thailandez, haotice fantasmе suicidare (una dintre obsesiile regizorului), *slapstick* și, mai ales, o viziune asupra Thailandei moderne care n-are nimic de-a face cu pliantele turistice ori clișeele occidentale.

– CARMEN MEZINCESCU

Focus Rusia

Triunghiul rusesc

Thriller polițist, made în Russia. Deci anchetă (cine și de ce îi elimină pe anumiți interlopi?), protagonist novice într-ale muncii polițiste de teren, flash-backuri (din războiul din Cecenia), infiltrare sub acoperire (în rîndurile unei grupări deloc teroriste), materiale video (cu torturi și execuții puse în practică de rebelii islamiști). Între elegie și film de acțiune, cu o miză discret-subversivă (patriotismul versus urmările războaielor, prietenie VS trădare și familie VS datorie). Repunere în scenă și discuție a thriller-ului american de școală veche, cu participarea unor citate din Bulgakov. Și expozeu pe tema acțiunilor din prezent, care, fie ele fapte bune sau atrocități nu au cum schimba trecutul sau elimina urmările acestuia.

– CRISTI MĂRCULESCU

Fii arTIFFst

"Chiar trebuie să ai curaj în a-ți expune instinctele și ideile. Altfel se vor pierde lucruri care ar fi putut fi de-a dreptul...memorabile."
Francis Ford Coppola

Fă un exercițiu de imaginație și propune mascota TIFF 2009! Activează-ți Vodafone Internet pe mobil, intră în Vodafone live! secțiunea TIFF/Fii arTIFFst! și încarcă viziunea ta artistică. Cea mai reușită propunere va fi răsplătită cu un telefon mobil.

Perioada concursului: 30 mai – 8 iunie 2008
Mai multe detalii: www.vodafone.ro/live/TIFF

Trăiește fiecare clipă

LOADING...

Supernova

Leo

Leo (Leonard Terfelt) joacă rolul unei victime care este torturată de propriile gânduri. Prietena sa este omorâtă cu sînge rece de doi gangsteri, care dispar fără urmă. Îl chinuie sentimentul de vinovăție, face presiuni asupra anchetei, dar nu rezolvă nimic. Scenariul pune accentul pe examinarea psihologică a personajului, incapabil să-și reverse frustrările. Agresivitatea lui Leo îi influențează și pe cei doi prieteni ai săi, care în final îl ajută să se răzbune. Contrar sfaturilor primite de la psiholog, Leo trece la fapte și îi ucide pe cei doi criminali. Și cum nici o faptă rea nu rămîne nepedepsită, este ucis unul din cei doi complici ai „judecatei”. După ce comite fapta, realizează că răzbunarea nu îl consolează pentru pierderea iubitei. Drama suedeză, cu tentă de thriller, subliniază importanța moralității și a prieteniei. În sfîrșit, „prieteni la nevoie se cunosc!”

– CRISTINA CÎRLIGEANU

Blog

ANCA GRĂDINARIU (APERITIFF@TIFF.RO)

It's only Rock'n'Roll (I)

Pe frontispiciul celui mai sordid și mai cult club din Belgrad tronează un citat din revista Time, circa 1953: „Există o muzică pervertită numită rock'n'roll, dar n-o să reziste mai mult de câteva luni”. Evident, prognoza a fost nițel hazardată: zgomotul iritant de chitară a supraviețuit cu încăpăținare, în ciuda faptului că, o dată la câteva luni, i s-a proclamat cu insistență decesul. Alt lucru pe care rock-ul îl țiră în coadă ca pe-o tinichiea este eticheta de „corupător de suflete” aplicată de majoritatea morală (alcătuită, în mare parte, din părinți care au bruscat revelația că habar n-au ce se întâmplă în sufletele și mințile copiilor lor) și speculată de o presă debilă, mereu în căutare de noul baubau. De la coapsele mișcate, chipurile, prea decadent de Elvis, la așa zisele îndemnuri sataniste ale grupurilor heavy metal, argumentele înfierătoare s-au strîns, mereu, în același loc: rock-ul e demonic. Uneori, această isterie ia aspect de vînătoare de vrăjitoare – dăunăzi am văzut cum doi cocalari agresau cițiva „emo”, arătîndu-le cum să se taie și strigîndu-le: „Știi, bă, penalilor, cum dai jos un emo dintr-un copac? Tai funia!”. Parcă solidar cu spiritul gotic al găștii emo, TIFF-ul a pregătit o selecție de rockumentare despre vreo 3 legende moarte (și despre unele alive and kicking, chiar dacă nu foarte verzi).

Joe Strummer: The Future is Unwritten

Documentarul lui Julien Temple, bogat și extaziant, nu e o simplă biografie a mult regretatului frontman de la The Clash și cu atât mai puțin o hagiografie. E analiza convulsiilor societății britanice de la finalul anilor '70

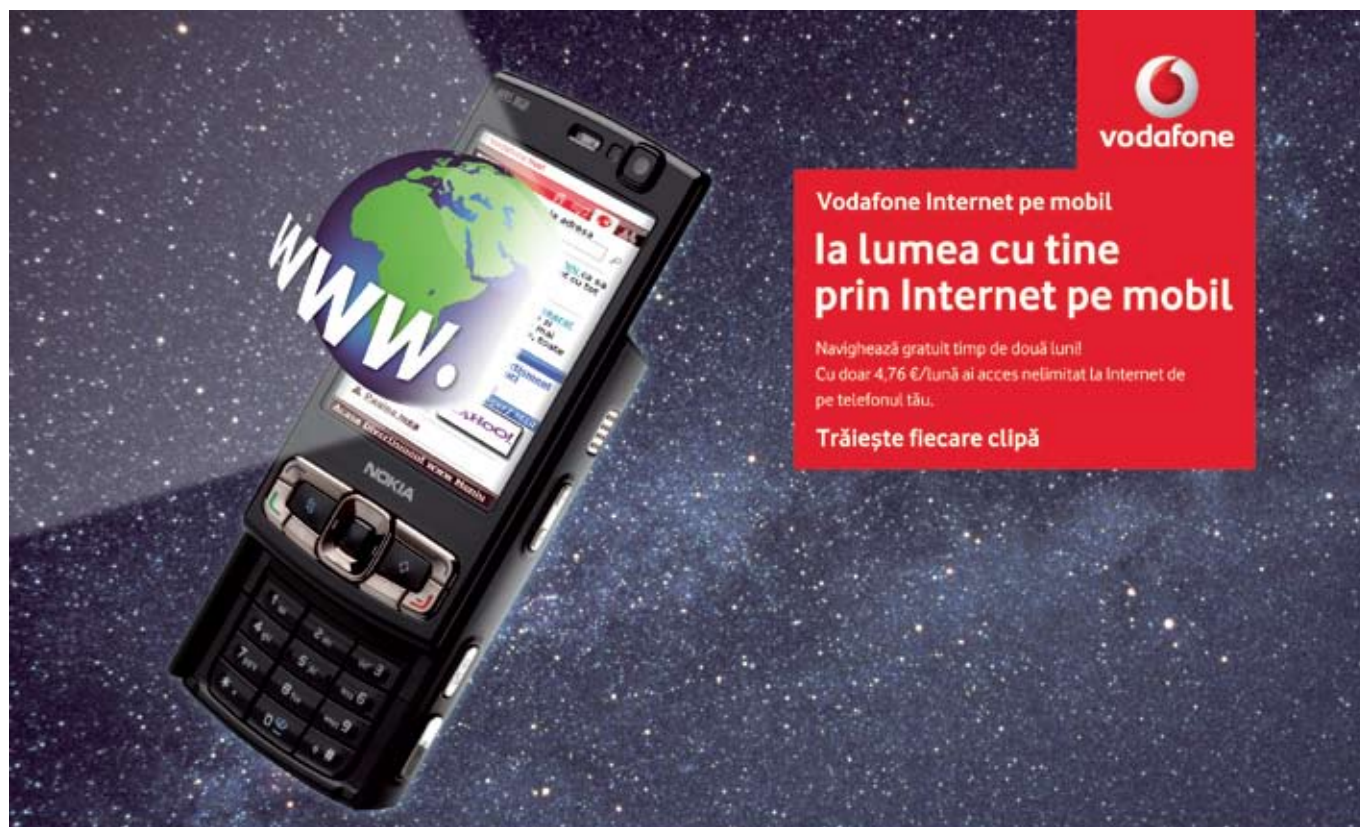
și a excitantei culturi pop, deseori auto-distructivă, pe care a produs-o. Joe Strummer are toată pasiunea și energia acelu sound. Temple îi adună pe foștii prieteni, iubite, colegi de trupă ai lui Strummer în jurul unor focuri de tabără, lucru ce dă confesiunilor o calitate intimă, ritualică. Un film care, printre alte subiecte insalubre, abordează îmbătrînirea, mortalitatea, depresia și trădarea și care nu e deprimant, ci devine o experiență incandescentă celebrînd fecunditatea, reticența, disperarea privată și capacitatea regeneratoare a lui Strummer, amintindu-ne ce contradictorie și uluitoare poate fi existența umană.

Patti Smith: Dream of Life

Au fost puține lucruri care să îndulcească gusutul amar lăsat de una dintre cele mai slabe competiții din istoria festivalului de la Berlin din 2008 (cîștigătorul, controversatul *Tropa de Elite*, va fi proiectat azi, la Drive In). Poate doar frăsuiala și excitarea produsă de câteva prezențe iconice: un moment pur a fost cel în care Patti Smith s-a revoltat la conferința de presă a documentarului *Dream of Life* împotriva etichetei de „punk rock-eriță” care i se aplică de „jurnaliștii leneși”. A sfîrșit prin a aduce în extaz audiența, interpretînd la o chitară rece una dintre piesele ei celebre, *My Blakean Year*. Cum proiecția cu filmul am pierdut-o atunci, mă aștept la ceva cel puțin la fel de bulversant.

Lou Reed's Berlin

În rockumentarul lui Julian Schnabel, autorul lui *The Diving Bell and the Butterfly*, miticul Reed reconstituie niște concerte clasice, de acum 30 de ani. Scena e copleșită de o trupă uriașă, un cor, nenumărați cîntăreți de back up, o orchestră cu instrumente de suflat și secțiuni de corzi. Toate acestea, combinate cu incredibila poezie a interpretării lui Lou, sună divin.

Vodafone

Vodafone Internet pe mobil
la lumea cu tine
prin Internet pe mobil

Navighează gratuit timp de două luni!
Cu doar 4,76 €/lună ai acces nelimitat la Internet de pe telefonul tău.

Trăiește fiecare clipă

Oferta este valabilă pentru toate abonamentele Vodafone. Dacă păstrezi serviciul activ după terminarea perioadei de testare de 2 luni, acesta este taxat cu 4,76 €/lună cu TVA inclus. Serviciul se poate dezactiva gratuit după cele 2 luni de testare. Detalii în magazine și pe www.vodafone.ro.